

Poetry Translations

done during *The Golden Boat* Poetry Translation Workshop,
July 11th-July 17th 2005, in Lipica, Slovenia.

Translated from the English into Macedonian by Magdalena Horvat, July 2005.

Ана Агилар-Амат

(Anna Aguilar-Amat)

Музика

(Music)

Мора да разбереш дека ако зборовите се толку малку
тоа е бидејќи во исто време се и премногу.
Кога велам за мене твоите торзо и гради со густите влакна
се харфа (виткани жици што ги имам скинато од сето
тоа галење), дека заоблениот дел од твојата нога е како
саксофон и сакам да продолжам, доаѓам до гротескната идеја
за тапаните и твојата *флејта*.
Колку е сиромашен јазикот!
Бидејќи, всушност, останува неизустена мелодијата
што ја создаваат нашите тела, едно покрај друго:
Шуберт, плешките, грбот; Хајдн ако ми ги допреш
табаните; Бах ако длабоко, небо и бунар, се гледаме в очи.
Но токму таа, таа ужасна сиромаштија на зборовите
е тоа што скржаво си го чуваме. Оти тогаш почнуваме
инвентивно со нив да си играме: за Шуберт, шербет;

за Бах "turn your back"¹, за Волфганг Амадеус,
"Води ме ама денес", за Хајдн, "Hide." "I'll seek"².
Зборовите да не беа толку бројни, или на толку многу јазици,
како ќе го оставевме неизречено сето што не може да се рече,
како ќе ја слушневме таа музика што ја создаваат прстите?

¹ "Сврти се." (Стихот е на англиски во каталонскиот оригинал. Заб на прев.)

² "Скриј се." "Јас ќе те барам." (Англ. "hide and seek"— криенка. Заб на прев.)

Бои

(Colours)

Ова треперење е како стакло од Венеција.
Срце така зелено како кога стомакот
ти се превртува од бранови на болка.
Тоа е дрска боја, наесен,
како парче мај, оттуѓено,
украдена стока; оти срцето е нешто
што не сакаме да ни биде вратено.
Зелено што си продолжува да расте
околу бело тврдо како млечен заб,
како детски плач на телефонска секретарка.
Бело врз зелено, како маргаритки
вкочанети од гордост што ја делат смртта
со црвени каранфили. Бело како сатен.
Релјефно бело на невести покриени со сребрена коса,
сребрени зраци како тие што ѕвездестиот шрафцигер
ги позајмува од Касиопеја. Бело и крваво црвено,
како радоста на еден Сигизмундо што има махагони плакар
во просторија без прозорци. (Пред да размислуваш
за тоа што значи "прозорец".) Оти прозорците се црвени,
поврзани се со "да се насмевнеш". Оти кога си радосен,
задоволен си дури и кога диплиш пластични ќесиња.
Не пропуштај ја поентата што следува: Може ли наведнатиот
да се навикне на радоста, како што бил навикнат на тагата?
Или ќе го победи стравот од враќањето на истото место
просто движејќи се напред во права линија.
А стравот, има ли сина боја?
Сино и жолтеникаво како средината на модрица.
Жолто ко листовите на стара книга, жолто ко жедта на птица.
Жолто ко жолтица кај новороденче. Жолто ко цироза, ко циститис,
жолто како билирубин. Жолто како сини очи
што бдеат над жолтото злато на овој мој страв,
единственото мое богатство, единственото светло во мрачната соба
во која ме затвораа кога не сакав да си ја дојадам супата.
Толку детско страдање, и толку розово!
Розово ко гингиви, розово ко усни, розово ко траги од прсти
врз образот, или како траги од заби врз брадата.
Ако треба, од синото и жолтото секогаш можам
да го создадам тоа зелено со пенлива, глинеста вода.
Зелено конечно, зелено како јаболко, зелено како смарагд,
како твојот глас што ме бара.

Орфеј

(Orpheus)

Моите клучеви, паѓајќи наземи, зазвучеа како гонг или своно на некоја религиозна церемонија во чест на Бог што не го знам. Бидејќи беше влажна земјата, го видов сјајот на безопасната опасно падната врз тротоарот, а миг пред тоа душекот натопен со вечерен дожд. Рацете ми се тресеа кога тргнав да ја отклучам вратата. Бог што не го знам и кој носи капче и, зошто да не, мустаќи, и поништува билети на едно *вапорето* кое ја смали Венеција. Твојата пропусница и мојата, споени со дупка од синхронизитет што потоа ќе предизвика да исчезнеме. Не требаше да се свртиш пред да излезеш од подземјето. Не гледај, толку едноставно. А сега имаш четири или четириесет години, и очи полни песок. Мижиш пред болката, клепките ти се омраза, а некој глас те прекорува, те тера да ги отвориш; сега, ти вели да плачеш. „Гледај,“ повторува, „гледај“: Евридика ја нема, нема пак да ја изгубиш. Да, овие оштетени, крвави очи се сè уште твои. И тесниот премин до Адот што води.

Релативитет

(омаж на Морис Корнелиус Ешер)
(Relativity)

Збирањето зелени затки од шишиња и златни школки од плажата можеби е невин чин, полн со убавина за шетачот што разгледува. Но може и да биде предавничка епизода, ако твоите расталкани мисли врамуваат туѓо лице, непознато за телата што се твои и кои те засегаат.

Но тоа не ги снеубавува твоите чудни најдени предмети, кои ги чуваш во стаклениот стомак цевчест како твојата надеж. Сега, фигурите што ги гледаш кога ќе си ги протриеш очите се зелени снежни кристали, негатив гледан низ микроскопот на окото на торнадото. Животот ти е како цртеж на кој гледаш две лица: старица, а потоа, млада жена; зајче ако гледаш со левото око (а ова од љубов е целото); гледајќи со десното, паткин клун вперен право во отворено срце на пациент во операциска сала. Сепак, иако стоевме на средината на улицата, ни беше страв од кивањето на камиончињата.

Денес мирен ум гледа како се разминуваат минатото и иднината брзајќи во спротивни насоки. Да му се благодариме на човекот што ги наслика: пролетта, сегашноста, линијата што разделува.

Боже?

(God?)

Боже,

Те барав насекаде каде што не беше.

Ми се чинеше дел од тебе избегал
во библиотеката: можеби твојата глава;
твојата брада бела на страниците.

Ми се чинеше дека ако научам да гледам
во мракот на клисурите, во бездните на историјата,
можеби ќе ти ги видам очите.

Барајќи ти го гласот се качував до црвеното грло
на вулканите, уплашена дека можеби си во огнот
и ќе бараш да се жртвувам за тебе.

И пливав длабоко во морето, мислејќи дека океаните
се твоите солзи, кои си ги исплакал смеејќи се.

Еден ден, кога веќе бев престанала да те барам, едни раце,
миропомазани со прашања како моите, ме погалија по вратот.
И на тие раце имаше нокти.

И така, во најмалите места на светот, ја видов твојата ситност.

Бидејќи ако си ме направил по својата лика и прилика, ти си
а) жена

б) кревка како песна

в) таа за која ми велат да не зборувам. Тоа мора да е причината
што те слушам, Боже, во тишината.

Елка

(The Fir-Tree)

Ранлива си. Елка што живее на балкон.
Твојата круна грубо те потсетува
на непријателската анонимност на зелените пространства.
И на минливата слава на глупавите новогодишни светилки,
вивнувањата угоре толку лажно ласкави, кои будат желби
и оставаат вкус на грев.
И којзнае дали врне бидејќи ти се плаче,
бидејќи климата и љубовта лесно може да се дел од истата
целина. Дел од истата загатка од облаци што вјасаат
и се виорат од една до друга бела планина, расипувајќи го
делото што го создале. Дел од избледениот пејзаж во акварел
нацртан од детето за кое мислиме дека некогаш сме биле.
И ако сега плачеш, не плачеш оти истура,
тешки капки летен дожд што сите бои ги измиваат,
туку поради сонот што го изгуби: сонуваше дека врне.
И поради тоа што, и покрај сè, благодарна си што си жива.

Аеродинамика

(Aerodynamics)

Денеска, една емисија за деца ме потсети,
или поточно ме научи, како авионот може да лета.
Поради обликот на крилото, воздухот над него
се движи побрзо и затоа има понизок притисок
од воздухот под него.

Да можев рацете да си ги претворам во рамни површини, со над и под,
и да можев долго да трчам покрај морето и блиску до меки предмети,
ќе можев да долетам до таму кај што си.

Но сите делови на моето тело се заоблени:

времето заоблено, небото заоблено, а и осаменоста; смртта
е заоблена како око, како кашлица. Па дури и моето име
завршува на истата буква на која почнува, плод на есента
што веќе старее, боровинка што зрее и свенува, се збрчува,
станува сè позаоблена и позаоблена, грчевито држејќи се за гранка страв.
Паѓањето може да значи и летање, а губејќи се себеси се наоѓам себеси,
кога престанувам да ги бројам деновите.